

The Project Gutenberg eBook of Ainoa hetki: Kolmi-näytöksinen näytelmä, by Theodolinda Hahnsson

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Ainoa hetki: Kolmi-näytöksinen näytelmä

Author: Theodolinda Hahnsson

Release date: October 22, 2014 [EBook #47172]

Language: Finnish

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK AINO A HETKI: KOLMI-NÄYTÖKSINEN NÄYTELMÄ
***

Produced by Tapio Riikonen

AINOA HETKI

Kolmi-näytöksinen näytelmä

Kirj.

THEODOLINDA HAHNSSON

Hämeenlinnassa, Painanut G. E. Eurén, v. 1873.

JÄSENET:

Heikki, merimies.
Männistön emäntä.
Tiina, Männistön maalla olevan Metsälammen torpan emäntä.
Hanna, Tiinan veljen-tytär.
Eräs juoru-akka.
Eräs merimies.

Tapaus: Metsälammen torpan luona.

ENSIMMÄINEN NÄYTÖS.

Metsäinen seutu; vähäinen lampi näkyy oikealla puolen ja vasemmalla vilkuttaa honkaen välistä Metsälammen torppa. Heikki tulee metsäpolkua pitkin lammen rannalle.

Ensimmäinen Kohtaus.

HEIKKI.

Suomi sulo, sorja, kaunis!
Oi! kun totta sanoo saan:
Suomi on mun kotimaan'!

Jaa, täällä nyt olen koto-maassani ja kotoseuduillani! Sydämmeni lämpenee nähdessäni näitä paikkoja, joissa lapsuuteni ajat olen viettänyt. Tuossahan on torppa, tuo entinen kotoni. Oi! selvästi nyt muistan sen kesän, jolloin orvoksi jäin, kun polte-tauti manalaan vei isäni sekä äitini. Torppaan tuli uusi isäntä, ja hänellä oli ainoastaan yksi tyttö, pieni Hanna. Minä orpo sain jäädä Hannan isän luo, mutta muutaman vuoden kuluttua Hannankin isä kuoli, ja silloin minä lähdin merille. Oh, sitte on jo vuosia kulunut — kahdentoista-vuotias olin silloin ja kaksitoista vuotta olen poissa ollut. Missä lienee nyt vähäinen Hanna? Olleeko jo naimisissa? Ketä nyt torpassa lienee? Entä jos lähden sinne. En mene toki vielä. Olen kovin väsynyt, sillä neljä peninkuormaa olen tänään kulkenut. (Hän katselee puitten varjossa olevaan vuoreen päin). Tuonne vuoren pehmeille sammalille tahdon mennä lepäämään, siellä olen lapsena monta kertaa kuunnellut honkain huminaa. (Hän menee).

Toinen Kohtaus.

Hanna. Sitte Tiina.

HANNA (tulee kantaen pesu-punkkaa ja laskee sen lammen rannalle, tuo sitte kiululla vettä kodasta, joka on puitten varjossa näkymättömänä, ja laulaa):

"Voi, voi! kuin kullallein on niin pitkä matka!
Kappaleen on kangasta ja virstan verta vettä.
Kaukana mun kultan' on ja kauas tais' mennä;
Eipä sinne pienet linnut i'ässänsä lennä".

[Laulun nuotti löytyy nuotti-vihosta: "Det sjungande Finland".]

Kaukana mun tultani on — Tuommoista, hupsu, laulelen, juuri kuin minulla olisi kulta, vaikk'ei olekkaan — ja vaikk'en rakastakkaan. (Tiina tulee, kädessä ämpäri, jossa on vaatteita). Täti! enpä minä vain orpanieni siassa olisi naimisiin mennyt, kun heillä täällä kotona olisi ollut hyvä oltava. Kumma, että tuo kaunis Miinakin otti Mikkolan Matin, joka on varsin mustan-muotoinen ja niin vakava, että tuskin ikänä nauraa. (Molemmat rupeevat pyykkiä hieromaan).

TIINA. Sinä puhut kuin lapsi, mutta tiedä, että minä en olekkaan kasvattanut tyttäriäni niin, että ulkomuotoon olisivat rakastuneet. He ajattelevat: Tavat miehen kaunistaa, vaan ei muoto.

HANNA. Rakkaus! Tuosta rakkauden voimasta aina puhutaan, mutta, täti, mikä rakkaus oikein on? Selvittääkää se nyt minulle.

TIINA. Ole vai, sinä pilkantekiä. Pahoinpa pelkään, että ennen pitkää olet rakastunut. Tuommoiset tyttö-raiskat piankin ovat ilmi tulossa, mutta sen sanon, että älä ensimmäistä ota eikä vielä toistakaan, mutta ota sitte kolmas, jos hän muuten on kelvollinen.

HANNA (hymyillen). Mutta jollen saisi kolmatta, niin jäisin ilman.

TIINA. Hohho, mitä vielä! silloin kuin minä olin hehkeimmälläni, niin kuin sinä nyt, niin kyllä sulhasia oli tarjolla. Kolmannen otin, eikä ollut minulla ikänä katumisen syytä. Minä ja Mikko olimme aina hyvässä sovussa.

HANNA. Mutta Miina orpanani puhui, että eräs akka kerran oli sanonut tädillä olleen sulhasen, joka oli merimies ja kaunis kuin enkeli, mutta hän oli sitte kuollut, ja täti oli häntä murehtinut niin, ett'ei enään tahtonut miestä ottaakkaan. Kuinka mones hän oli?

TIINA (juhlallisesti lausuen ikään kuin itseksensä). Niin hän — Hän oli ensimmäinen. Se rakkaus oli kuin lemmenkukka, joka tuoksuvana, lumipuhtaana päivän kukoistaa, vaan vaipuu sitte kuolemaan.

HANNA. Mutta, täti, enpä minä vain ketään maailmassa niin rakastaisi, että tätini jättäisin. (Taputtaa Tiinaa) En, täti hyvä! Jollette vain väsy minuun ja syökse minua pois maailmaan.

TIINA (pyhkäsee salaa kyyneleensä silmistänsä). Sinä tyttö hempukka, kuka sinun maailmaan malttaisi syöstä. Siellä olisit, kuin oksalta varissut lehti, turvatoinna, tuulten viskaamana.

HANNA. Turvatoinna! niin olisinkin, mutta, täti, älkää nyt suotta käsiänne väsyttäkö vaatteitten huhtomisella, kyllä minä nämät yksinkin pesen.

TIINA. No, minä jätän net sinulle. Minulla onkin kotona vähän tehtävää. Täytyy laittaa pannu-kakku valmiiksi siksi, kuin Männistön Emäntä tulee; hän lähetti sanoman naapuri-torpparilla, että hän tänään tulee meille. Mitä asiaa hänellä nyt lienee? — (Hän menee).

Kolmas Kohtaus.

Hanna. Sitte Heikki.

HANNA. Miksi olenkin näin yksinäiseksi luotu? Miksi? Mitä, raukkanen, kyselenkään? Kuka voi luojaan töitä tutkistella! (Hän jättää vaatteitten pesun ja lähenee lampea). Oi lampi välkkyvä, sinä metsän kaunis silmä! Sinäkin olet yksin täällä metsä-maassa, ja sinun pintasi on aina levollisena, tynnennä — niinpä on minunkin sydämmeni, vaan jos olisin kasvanut maailman tohinassa enkä, niinkuin lampi, täällä metsän suojassa yksin, niin kentiesi ei sydämmeni silloin olisi saanut sykkiä niin levollisesti kuin nyt. Silloin olisi se ehkä ollut kuin nuot suuret järvet, joidenka laineet välistä vaahto-päisinä, riuhevina aaltoilevat. Täti on hyvä minulle, mutta sentäänkin kaipailen yhden-ikäistä ystäväitä. Jospa Heikki, minun lapsuuteni leikki-kumppani, vielä olisi täällä, mutta — hän on meren aaltoja purjehtimassa; lieneekö enään elossakaan? Vaan mitä minä kumppanista huolin — pianpa päivät kuluvat, viikotkin vierivät, jos välistä on ikävä, niin laulan pois ikäväni. (Hän laulaa): [Lauletaan kuin: "Nyt kesän viime kukka".]

Kun kuljen yksistäni
Täss' lammen rannalla,
Niin täällä huvikseni
Mä tahdon laulella.
Kun metsä sitten kaikaa,
Ja vastaa ääneeni,
Niin luulen, että laulaa
Mull' siellä kumppani.

Kuu hongikossa tuolla
Puut kaikki humisee,
Ma luulen, että siellä
Ne mulle kuiskailee.
Näin haaveksien kuljen
Ja tydyn päivääni,
Ja Herran haltuun suljen
Mä aina onneni.

(Hän menee taas pyykkiä huhtomaan, ja Heikki nousee sammal-vuoteeltaan; puun oksa sattuu hänen hattuunsa, ja siitä vähäinen krapsahdus kuuluu. Hanna katsoo taaksensa). Mikä krapsahti? Kah! Outo — merimies.

HEIKKI (itseksensä). Ah! tuo ihana tyttö on siis Hanna! (Ääneensä). Hyvää päivää, kaunis tyttöseni! Onko pyykin pesu kyllä hupaista työtä?

HANNA. Eipä erittäin ikävääkään. Mutta mistä kaukaa olet?

HEIKKI. Olen varsin läheltä ja toki aivan kaukaa.

HANNA. Varsin läheltä ja aivan kaukaa, mitä se puhe merkitsee? Se on minusta varsin kummaa.

HEIKKI. Ehkäpä se asia vielä selvenee. (Erikseen). Mutta minun täytyy vähän koetella hänen

luontoansa, minkä laatuinen hän on. (Ääneensä). Oh! siitä on pitkiä sikoja kulunut, kuin minä olen saanut nähdä noin kaunista neitosta. (Hän menee varsin lähelle Hannaa).

HANNA. Edemmäksi kohta!

HEIKKI. No, no, tyttöseni, sinä olet niin kaunis — saahan sinua katsella silmiin hieman. (Pistää päänsä Hannan nenän alle, kurkistaen häntä silmiin).

HANNA (huimasee kädellään Heikkiä korville). Saa, tuommoista saat hävytöin! (aikoo juosta pois).

HEIKKI. Hanna! Hanna! Älä mene.

HANNA (palajaa hiljaiseen). Mitä? Hanna — Kuinka nimeni tiedät?

HEIKKI (vakavasti). Oi Hanna, sinä Metsälammen kukkanen! Sinun nimesi on säilynyt muistossani, vaikka olen jo kaksitoista vuotta ollut poissa. Katso minua, eikö muistu mikään hämärä muisto mieleesi lapsuutesi ajoista?

HANNA. Heikki! Ethän ole vain Heikki?

HEIKKI. Olenpa Heikki, lapsuutesi leikki-kumppani, ja nyt lyö kättä oikein hyvän-sopuisesti ja anna anteeksi äsköisen rohkean käytökseni; sen tein vaan koetellakseni, oliko Hannan sydän säilynyt puhtaana.

HANNA. Kas veijaria! Noh, siitäpä sait palkan, ja nyt olemme kuitit. Mutta, Heikki, mitenkä sinä tänne pääsit? Koska olet kotia tullut?

HEIKKI. Toissa päivänä tulimme Rauman satamaan. Arvaatpa, että sydämeni sykki ilosta, kun laskin jalkani armaalle syntymä-maalleni! Mutta — sinä, joka aina olet kotonasi ollut, et sitä toki saata ymmärtää.

HANNA (hätäisesti). Saatanpa kyllä, se sykkii varmaankin niin, kuin minun sydämeni nyt, kun sinun sain nähdä — (ujosti) niin onhan — onhan — aina hupaista nähdä lapsuutensa leikki-kumppaneita.

HEIKKI. Oi Hanna, onpa todellakin! Näetkö muodossani mitään, joka muistuttaisi sinulle entistä ystävätäsi?

HANNA. Sinun silmäsi ovat sen-laatuiset kuin ennenkin. Välistä katsovat ne oikein veitikkamaisesti, mutta samassa taas niin vakaisesti ja rehellisesti, että niihin juuri täytyy mielis — että niitä juuri täytyy uskoa, mutta muuten on muotosi muuttunut. Sinä olet paljon kau— (hypistelee vyö-liinaansa ja katselee ujosti alaspäin) niin, tahdoin vain sanoa, että en sinua olisi tuntenut, jollen olisi muuten arvannut, kuka olit. Mutta voih! tässä nyt puhun ja unohdan pyykkini. (Hän menee taas hieromaan vaatteita).

HEIKKI. Hanna! Tiedätkö, miksi nyt olen täällä?

HANNA (aina vain vaatteita hieroen). Varmaankin katsellaksesi näitä koti-seutujasi.

HEIKKI. Tämä oli yksi syy, mutta toinen oli vielä voimakkaampi. Etkö jo arvaa?

HANNA. En ollenkaan.

HEIKKI. No tahdonpa sen sinulle sanoa. Minä tulin tänne kuulustelemaan, mistä sinun löytäisin, sillä minä tahdoin nähdä, sopisiko hän, joka oli lapsena leikki-kumppaninani, nyt minulle morsiammeksi. Hyvä onneni saattoi niin, että sain sinua katsella, kun tässä tätisi kanssa puhuit, ja ensi hetkellä huomasin, mitä nyt tahdon sinulle ilmoittaa. Hanna! sinua sydämeni lempii. Tahdotko tulla merimiehen morsiammeksi?

HANNA (nostaa kätensä, katsellen lempivällä katsannolla metsään päin). Ah lintuseni, minun kumppalini yksinäisyydessä! tahdotteko viedä tervehdykseni armaalleni, kun hän on merellä purjehtimassa kaukana lempivästä Hannastansa. (Heikin ja Hannan huomaamatta menee erää juorukka näyttämön poikki. Hän katselee heitä, viipottaen päätänsä, ja katoaa sitte metsään).

HEIKKI. Hanna! Minä ymmärrän vastauksesi, sinä tahdot lempiä minua. (Aikoo syleillä Hannaa).

HANNA (vetäytyy sivulle). Ei niin, Heikki. Lempiä tahdon sinua aina, vaan vielä en lupaa omaksesi tulla, ennenkuin tädilleni puhun asiasta ja hänen suostumuksensa saan. Mutta voi! nyt saan varmaankin toria, kun näin kauan olen pyykillä ollut, Nyt täytyy viedä vaatteet ämpärillä lähteelle ja siellä net virutella.

HEIKKI. Miksi et, kultaseni, viruttele niitä täällä lammessa?

HANNA. Lammen pohja on mutainen, mutta lähteessä on kirkas vesi.

HEIKKI. minä tulen Kanssasi.

HANNA. Tule vain. Sinä saat levitellä vaatteet kuivumaan, että pikemmin joudun kotia. (Kokoo vaatteet ämpäriin). No nyt saamme mennä, Katsokaatte pienet lintuset, nyt on minullakin kumppani.

(He menevät, ja esirippu lasketaan alas).

TOINEN NÄYTÖS.

Metsälammen torpan huone. Seinässä on hylly, ja siinä muutama puinen lautanen, kitattuja porsliinitaltrikeita, kauhoja, puu-lusikoita ja kahvi-kupit. Pöydällä leipä-koppa ja silakka-kuppi. Tiina, Metsälammen emäntä, istun rukin ääressä, pellavia kehräten.

Ensimmäinen Kohtaus.

Tiina. Sitte Juoru-akka. Männistön emäntä.

TIINA. Pysyneekö pannu-kakkuni kuumana? (Hän menee aukasemaan pesän ovia ja katselee kakkua, joka on taltrikilla). Oi, kuinka se on hyvä! Sitä kyllä kehtaa Emännälle tarjota. Jospa hän nyt vain tulisi! Mitäpä asiaa hänellä nyt lienee? (Juoru-akka tulee sisälle). Kas, hyvää päivää muori! Luulin Männistön Emännän tulevan. No istukaatte nyt, muori. Mitäs teiltä nyt kuuluu? (Akka istuu tuolille, Tiina rukkinsa ääreen).

AKKA. Eipä juuri mitään erinomaista. Mutta jopa nyt on Männistö myyty; oletteko kuullut?

TIINA. Männistö myyty. Eihän vielä! No kenellekkä?

AKKA. Eräs merimies sen osti ja maksoi hyvästi, en muista, kuinka paljon, mutta sanottiin vain, että hyvä hinta saatiin. Kyllä nyt taas Männistön Emännän kelpaa pelata, mutta jahka vävy ne rahat kynsiinsä saa, niin kyllä niistä pian tulee kuitti. Emäntä on ylpeillyt kovin, mutta joka kuuseen kurkoittaa, se vielä katajaan krapsahtaa.

TIINA. Niin, se siitä tuli, kun hän tahtoi herraa vävyksensä.

AKKA. Niin kyllä. Sitäpä minäkin sanoin, että hänen olisi sopinut ottaa esimerkkiä sinusta, vaikka kohta oletkin torpan emäntä. Sinä opetit tyttäresi työtä tekemään, ja he saivat hyvät miehet ja ovat nyt jo taloon päässeet. Männistön pojat kulkevat pitkin kylän raittia papriikki-verassa, papirossit suussa ja kädet taskuissa. Tyttäreille opetettiin venskkaa, asetettiin kalan-verkko päähän, teetettiin vaatteita kaupungin mallin mukaan ja laitettiin vihdoin viimein kauppias Kauppasen rouvaksi. Kauppasen kanssa nyt pojat juovat pullo-olutta, ja Männistön tavarat ovat menneet kuin koskesta alas heidän kurkustansa. (Akan puhuttua tulee Männistön Emäntä sisälle, ja akka sanoo itseksensä). Kah tuossa hän on. Jospa hän ei vain olisi kuullut, mitä puhuin.

EMÄNTÄ. Hyvää päivää!

TIINA. Jumal' antakoon!

AKKA. Hyvää päivää!

EMÄNTÄ. Hohho, kuin olen oikein palavissani! (Aukaisee leuan alta silkkisen solmun),

TIINA. Emäntä hyvä, tulkaatte istumaan! (Nostaa tuolin pöydän päähän).

EMÄNTÄ. Kiitoksia vaan. (Tiina menee ottamaan pesästä pannu-kakun ja rupee sitä esille leikkaamaan). Minä tulin nyt tänne puhumaan, että olen taloni myynyt, ja että teidän, Tiina hyvä, on täältä muuttaminen, sillä —

TIINA. Minun? Totta uusi isäntäkin torppareita tarvitsee, ja olenhan minä aina rehellisesti veroni maksanut.

EMÄNTÄ. Olet niinkin, mutta tämä Söökapteeni eli Styymanni — hän, joka taloni osti, aikoo rakentaa asunto-rivin tänne Metsälammen torpan maalle, sekä tulee siinä itse asumaan.

TIINA. No hyvänen aika! (Tarjoo emännälle taltrikkia, jossa on pannu-kakun pala ja kahveli).

EMÄNTÄ. Kiitoksia.

TIINA (kauppaa kahvi-kupin tassilla myöskin akalle pannu-kakun palaa).
Tässä on, muori, teillekin pala. (Akka ottaa sormin tassilta palan).
Ottakaa, muori, tassikin.

AKKA. En minä siitä huoli. Kynsistänsä haukkakin on monta hyvää palaa syönyt.

TIINA (istuu tuolille, syvästi huo'aten). Voi toki, että nyt täytyy täältä muuttaa. (Miettien). Mutta — jos Metsälampi taloksi tehdään, tehdään kaiketi Männistö torpaksi. Minä muutan sinne sitte.

EMÄNTÄ. Ei se käy laatuun. Vävyini, Hantelsmanni Kauppanen, on Männistön vuokrannut, sillä minun tyttäreni, Hantelsmannin Rouva, tahtoi halusta sinne asumaan.

AKKA (mielinkielisesti). No sehän onkin sopivaa, että Rouva taas pääsee entiseen kotiinsa. Niin, niin sanon, kyllä kelpaa semmoisessa kartanossa heilua, ja mikäs on heiluessa ja toimittaessa, kun on ison Kauppamiehen Rouvana, ja on tavaraa kyllin.

EMÄNTÄ (ylpeästi, vaan toki huo'aten). Onhan sitä kokountunut tavaraa meille.

AKKA (erikseen). Eipä hän onnekseni sentään suuttanut kuulla, mitä äsken puhuin. (Ääneensä). Onhan sitä tavaraa teillä, ja Kauppaselle karttuu myöskin — hän onkin oiva kauppias, mutta mikäs on olla, kun teiltä mukaman tavarain sai ja semmoisen toimekkaan rouvan.

EMÄNTÄ. Kyllähän minun tytärtäni ottaa kelpasi, vaikka minä sen itse sanon. Mutta minun nyt täytyy mennä. Kun, Tiina hyvä, nyt olen sinulle puhunut, miten asiain laita on, tiedät tuumailla, mitä sinulla on tehtävänä. Hyvästi nyt, voikaa hyvin! (Hän menee).

Toinen Kohtaus.

Tiina. Juoru-akka.

TIINA. Oih mokomia, mitä nyt tulivat ja tekivät. Olisivat eläneet ihmisten lailla, niin ei olisi tarvinnut myydä Männistöä, ja minä olisin saanut elää rauhassa torpassani. Mikähän tuo olikaan, joka talon osti? Söökapteeni eli Tyymanni. Ei, oli siinä ässäkin — äs'tyymanni — näin se kuului.

AKKA. Niin, suoraan sanoen, se oli merimies eli laivan perämies, mutta Emäntä ylpeydessään ei osaa enään selvää suomea, vaan sanoo: (Osoittelee kimeällä äänellä). Söökapteeni ja tyttäreni, Hantelsmannin Rouva. — Ohhoo sentään!

TIINA. Niin kyllä, viitsis häntä, rouvaksi nimitellä omaa tytärtänsä, vaikka hän mimmainen rouva olisi, en maarin sitä tekisikkään. Voi mitä nyt sanonee Hannakin, kun täältä täytyy muuttaa. Tyttö hupakko, missä hän nyt viipyy? Kylläpä hän nyt jo olisi ehtinyt tulla pyykiltä.

AKKA. Hanna — hän lipertelee, tien-mä, sulhasensa kanssa lammen rannalla. Teillä vain on ollut hyvä onni. Tyttärenne tulivat hyviin naimisiin, ja nyt on taas kasvattinne morsianna.

TIINA. Hannako? Ei maarin. Hän ei vielä morsianna ole, eikä hänen ole kiirutta naimisiin; tyttö on lapsi vielä.

AKKA. Ei sitä salata tarvitse — näinpä itse omin silmin, että hänellä oli sulhanen. Lammen rannalla puhuttiin ja kuiskattiin, ett'eivät huomanneetkaan minua.

TIINA. Ei, ei, se ei voi olla totta!

AKKA. Nyt on toki silmänne pettyneet, mutta jos tahdotte Hannaa, tuommoista vilkku-silmää, uskoa enemmän kuin minua — niin ei se minua haita. (Nousee istualta ja aikoo lähteä pois).

TIINA. Mene vain, sinä kaksi-kielinen liperteliä. (Rallitus kuuluu ulkoa).

AKKA (oven suusta huutaen). Jopa rallitus kuuluu — nyt saatte kysyä tuolta *sievältä viattomalta*, minkä vuoksi hän on viipynyt. (Hän menee).

Kolmas kohtaus.

Tiina. Hanna. Sitte eräs Merimies.

HANNA (tulee ovesta sisälle, laulaen nuotilla: "ei ole ajat niin, kuin oli ennen").

"Mitäs minä itseäni surulliseksi' heitän,
Kyllä minä pienet surut ilollani peitän.
Tralla lalla lalla lalla lalla lalla lalla,
tralla lalla lalla lalla lallat la lalla."

Oi täti! kuinka olen iloinen. Koko maailma on niin suloinen, ja kaikki ihmiset ovat niin hyviä, että tahtoisin niitä sydämmestäni rakastaa.

TIINA. Vai niin, vai niin — mutta sitä en minä tahtoisin. Tiedätkö, mitä minä tahtoisin?

HANNA. No mitä, tätiseni?

TIINA. Minä tahtoisin torua — ja hyvällä lailla. Kuule! Miksi et ole ennen kotia tullut? Luuletko, ett'en minä ymmärrä, kuinka kauan sinulle pyykkiä piisasi? Olet siellä laiskana liehakoinnut. (Itkee). Enkö ole sinua työhön opettanut pienuudesta pitäen? Sano, tyttö, onko se minun syyni, että sinä olet kelvotoin?

HANNA. Mutta, täti, miksi täti nyt noin kovasti toruu? Antakaa minun nyt puhua.

TIINA. Teeskenteliä, mielitteliä! Tiedänpä nyt, miksi sinä minua tahdoit pyykiltä pois saadaksesi tuon sulhosi kanssa liverrellä; mutta eipä Tiina olekaan sokea — minä tiedän kaikki. Kavalapa olit, kun viattomalla muodollasi kysyit: "mitä tuo rakkaus oikein on". Hyi tuommoista!

HANNA (vakavasti ja lempeästi). Täti! jollen olisi niin onnellinen, kuin nyt olen, niin totta teille harmistuisin ja menisin pois tyköänne, sillä kovasti olette minua soimannut ja varsin syyttömästi. Te olette kovin pettyneet, vaan kuinka se on tapahtunut, sitä en tiedä, mutta uskokaa minua, kun sanon: Silloin, kuin rannalta lähditte, en tietänyt rakkaudesta mitään — vaan nyt! — Täti, kohta teidän lähdettyänne rannalta tuli sinne Heikki, lapsuuteni leikki-kumppani. Hän on palannut mereltä ja tuli katsomaan koti-seutujansa ja minua. Hän on muistanut minua tuolla kaukaisilla merillä, ja nyt ensi hetkellä, kun hänen näin, tiesin, että häntä rakastaisin, vaan en ketään muuta. Hän pyysi minua omaksensa, ja minä annoin lupaukseni, jos te, täti, liittoomme suostutte.

TIINA. Minä! En suinkaan. Tuommainen vekkuli tulee mereltä ja tiesi mistä — mielittelee minun herkkäuskoista hempukkaani, ja tämmöisiin minä antaisin suostumukseni! — en maar. (Taputtelee Hannaa). Hohho, Hannaseni, oikein sydämmeni keveni, kun taas saatan sinua uskoa! Ei tarvitsisi noita juoru-akkoja kuunnella, heillä on aina turhia juttuja. (Vakavasti). Mutta Hannaseni, tuota meri-poikaa et sinä saa ajatella; se on varsin turhaa.

HANNA. Oi täti! voiko estää lintua lentämästä puun yli.

TIINA. Sitä et voi. Mutta sinä voit estää lintua tekemästä pesäänsä puuhun. Selvemmin sanoen — sinä voit estää nuot rakkauden ajatukset tekemästä pesäänsä sydämmeesi. (Merimies tulee ovesta sisälle).

MERIMIES. Hyvää päivää! Onko täällä näkynyt merimiestä Heikkilää?

TIINA. Onpa vain, tunnetteko häntä?

MERIMIES. Tunnen kyllä. Olimme yhdessä laivassa ja yhdessä tulimme muutamien kumppanien seurassa Männistöön, mutta nyt tuli Männistöön Kapteeni, joka meitä laivaansa tahtoisin, ja senpä vuoksi haen Heikkilää.

TIINA. Minkä-laatuinen mies tuo on? Olisipa oikein hupaista tietää — Hän tuli tänne kuin tuuliais-pää ja tahtoi kihlata kasvattiani.

MERIMIES. Hohho, vai niin! Raumalla hänellä on jo aikaa ollut kihlattu morsian.

HANNA. Mitä sanotte? Ei, se ei ole tosi. Hänen silmänsä ei saata valhetella!

TIINA. Onpa kyllä se tosi, kas sitä nyt! Ei tuommoisia hulivilia ole uskominen.

MERIMIES. Kyllä asia tosi on, mutta minun täytyy nyt mennä kumppaniani hakemaan, jääkää hyvästi! (Hän menee).

Neljäs Kohtaus.

Tiina. Hanna. Sitten Heikki.

HANNA. Voi täti! Miksi uskotte tuon vieraan miehen puhetta? Jospa näkisitte Heikin, kuinka rehellinen muoto hänellä on, silloin varmaankin häntä uskoisitte. (Heikki tulee sisälle). Kas tuossa hän on!

HEIKKI. Ah, tässä nyt olen entisessä kodissani!

TIINA. Olet kyllä, mutta tänne et enään tule niin kauan, kuin minä näissä huoneissa asun. Tulit tänne mielttelemään minun kasvattiani, lasta, jota olen rakastanut niin, kuin omianikin, enkä ymmärrä, kuinka hänen noin sait itseesi mielistymään, mutta mitäpä sinusta tietää, mitä silmäkääntäjän temppeja sinä siellä ulko-mailla olet oppinut. Mutta et niillä pitkälle pääse, nyt tiedän jo, että sinulla Raumalla on toinen morsian.

HEIKKI. Minulla? Kuka teille tuommoista on uskotellut. Raumalla en ole käynyt sitte, kuin täältä läksin, ja Hannaa rakastan enkä ketään muita. Uskokaa minua, tässä entisen kotoni kynnyksellä en valetta puhua saata.

HANNA. Heikki, minä uskon sinua, eikä meitä kukaan eroita!

TIINA. Vai ei? (Sanoen tuimasti Heikille). Menetkö pois täältä pikaa, ennenkuin minunkin silmäni käännät!

HEIKKI. Hyvästi Hanna, kyllä toisemme näemme! (Hän menee).

TIINA. Saa nähdä, kuka tässä viimeiset sanat sanoo! Täytyy katsoa, menikö hän jo pois. (Hän menee ulos).

HANNA. Voi, kuinka nyt kotoni tyhjältä tuntuu! — Ulos tahdon minäkin mennä, siellä suruani tuulelle tarjota. (Hän menee).

(Esirippu lasketaan alas).

KOLMAS NÄYTÖS.

Metsäinen seutu, torppa näkyy etäältä.

Ensimmäinen Kohtaus.

Hanna. Sitten Heikki, Tiina ja Merimies.

HANNA (istuu kivellä). Mihinkä meni kaikki iloni? Oi, nyt tunnen rakkauden voiman! Se on suloinen, taivaallinen, vaan jos sitä vastaan sotii, silloin on se hirveä, polttava kuin tuli! (Hän on hetken ääneti ja kuuntelee, kun metsästä kuuluu Heitin laulun ääni).

HEIKKI. [Lauletaan samalla nuotilla kuin: "engång i bredd med dig".]

Tralla la la la la
Tralla la la la la
Missä on kultani,
Ruusu-kukkani?

HANNA.

Lehdossa kävelee,
Sinua muistelee,
Tule, mun sulhoni,
Tänne luokseni.

HEIKKI (tulee metsästä ja antaa kätensä Hannalle, laulaen):

Nyt, minun armaani,
Olet muu omani,
Sinua rakastan

Minä ainian.

HANNA.

Sinun oon kultana
Siksi, kuin kuolema
Vie minun hautahan,
Tuonen majahan.

TIINA (tulee torpasta päin ja huudahtaa Heikille). No jopa peräti! vai uskallat sinä vielä täällä viivyskellä!

HANNA. Täti! Heikin morsiammeksi tahdon, sillä hän on varmaankin jalo! Merimiehellä täytyy olla puhdas omatunto ja vahva luottamus Jumalaan, muutoin ei hän uskaltaisi vähäisellä, heiluvalla aluksella purjehtia suurten merien riehuvia aaltoja. Katsokaa, täti, Heikkiä, kuinka jalolta hän näyttää.

TIINA. Ei kaikki kultaa, kuin kiiltää, ei kaikki hopeaa, kuin hohtaa. (Merimies tulee metsästä, ja Tiina huudahtaa). Kas tuossa hän on, joka tietää, että Heikillä on morsian.

HEIKKI (kiivaasti kääntyen Merimieheen). Vai sinä täällä olet ollut valheita kantamassa.

MERIMIES. Seis poika! Maalla puhaltaa ilkeämmät tuulet kuin merellä, mutta ehkä tästä vielä onnen satamaan päästään, kun asiat selvenevät. Heikistä en minä ole sanaakaan puhunut, vaan Heikkilästä, mutta minä hoksaan nyt, että vaimo-väki ei ole siitä lukua pitänyt, että nimi oli vähän pitempi, kun se vain oli sinne päin, mutta näette sen, että tämä on Heikki Lampinen, ja hän, josta minä puhuin, on Heikki Heikkilä. Niin, niin, muori, älkää siinä jörötelkö, vaan laittakaa häät. Tyttö on oikein kaunis, olisinpa hänen vaikka itse ottanut — no, kyllä minä sinun, tyttöseni, sentään ystävällenikin suon. Mutta, Heikki, toimita nyt asiiasi pian ja tule minun ja Heikkilän kanssa Männistöön, sillä siellä on Kapteeni, joka tarjoo meille hyöryä laivaansa.

HEIKKI. Minä en hyöryä otakkaan ennen, kuin tulevana kevännä.

MERIMIES. No hyvästi sitte. Minä lähden, mutta toimita häät ennen, kuin merille menen. (Hän menee).

Toinen Kohtaus.

Heikki. Hanna. Tiina.

HANNA. No täti, nytpä on kaikki selvän selvää!

HEIKKI. Ja nyt tiedätte, ett'en ole mikään silmänkääntäjä.

TIINA. Niin, mistäpä minä olisin tietänyt, mikä mies sinä olet — ja mistä se rakkaus noin hetkellä tuli, kuin raiska silmään?

HEIKKI.

Kuu salama lyö,
Se hetken on työ,
Mutta ijäks' jäljen se puuhun syö.

HANNA. Niin se on, näinpä laulaa runoiliakin: (Hän laulaa). [Ne nuotit, joittenka mukaan tätä lauletaan, ovat "Peipposen Viserrys"-nimisessä nuotti-vihossa painettuina.]

"Mä hetken vain
Sun nähdä sain,
Vaan kuvas ei katoa muistostain.

Näin hetken on työ,
Kun salama lyö,
Mut ijäks' jäljen se puudun syö.

Oi riemuisaa,
Oi katkeraa,
Oi hetkeä yhtä ja ainoaa!

Unhottaa pois
Sit' en mä vois,

Vaikk' kuolon mulle se muisto tois!"

TIINA (joka Hannan laulaessa on pyyhkiellyt kyyneleit^ä silmist^äns^ä, lausuu nyt juhlallisella ^{äänellä}). Lapseni! Laulusi on saattanut mieleeni entisiä aikoja, — minä muistin, että minäkin kerran olin nuori — — Olkaatte, lapset, onnelliset! Mutta, Hanna, minun täytyy nyt onneasi häiritä, sillä minulla on sinulle ikävä sanoma sanottavana.

HANNA. No mitä? En nyt pelkää mitään.

TIINA. Istukaatte kuulemaan. (He istuvat kukin kivelle). M^{ännistön} Em^{äntä} kävi täällä sanomassa, että meidän täytyy muuttaa torpasta pois, sillä eräs merimies on ostanut M^{ännistön} ja rakentaa talonsa tänne Metsälammen torpan maalle.

HEIKKI (nousee seisolle, sanoen iloisesti), Eipä tarvitsekkaan teidän muuttaa torpasta pois, sillä minä olen se merimies, joka talon osti.

HANNA (iloisesti). Vai sinä!

TIINA (ihmetellen). Sinä! (Iloisesti). No nytpä saan kasvattinikin talon em^{ännä}ksi; hyvänen aika! ja näin äkki-arvaamatta! hetken aikaa sitten oli syd^{ämmeni} surua täynnä, ja nyt on kaikki iloksi muuttunut.

HEIKKI. Niin, t^{äti}, näette nyt sen, että hetkellä voi paljo tapahtua. Ja kuulkaa nyt, mitä olen tuumannut: Tähän rakennan minä kauniin kartanon, joissa Hanna on em^{äntän}ä, ja t^{äti} jää hänen luoksensa, sillä minä varmaankin usein merille lähden, vaikka en enään pisemmille matkoille mene. Mutta kun kesä tulee, ja järvet sekä meri aaltoilevat vapaana jääpeitteistään, silloin merimies, ikään kuin lintusetkin, jotka keväällä kohottavat siipiänsä lentoon, tahtoo aluksellansa rientää meren aaltoja purjehtimaan.

HANNA (laskein kätensä syd^{ämmellensä}). Ja silloin, kuin myrskyt ja tuulet peuhaavat, silloin tiedät, että täällä lempivä syd^{än} rukoilee puolestasi.

HEIKKI (juhlallisesti). Niin, Hannaseni! Me olemme nyt toinen toisemme emmekä siis orpoja enään, ja täällä Suomen humisevien honkaen keskellä on meillä oma koti. Oi onnea suurta!

HANNA. Ja runoilian kanssa saatamme laulaa: (He laulavat molemmat).

"Honkain keskellä mökkini seisoo
Suomeni soreassa salossa,
Honkain väliltä siintävä selkä
Vilkkuvi koittehen valossa.
Hoi, la, la la la la,
Hoi, ta la ta la la:
Kaiku mun suloinen Suomi maa!"

(Esirippu lasketaan alas).

Loppu.

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK AINOA HETKI: KOLMI-NÄYTÖKSINEN NÄYTELMÄ
***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE
THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you 'AS-IS', WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™'s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.